

РЕШЕНИЕ

№ 62

гр. *****, 20.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ***** в публично заседание на петнадесети май през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА

при участието на секретаря МИХАЕЛА ПЛ. АЛЕКСИЕВА
в присъствието на прокурора С. Н. П.
като разгледа докладваното от ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА Гражданско дело № 20263500100101 по описа за 2026 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Иск по чл. 17, ал. 1 от ЗУКТС

Искът е предявен от К.А.Д. – управител на „Терем – Хан Крум“ ЕООД гр. *****, с ЕИК-125549851 и с адрес на управление гр. *****, ул. “Александър Стамболийски“ № 31, чрез адвокат Р. Р. от гр. *****, против К. В. С. от гр. ***** и А. Д. Т. от с. гр. – двамата с месторабота при ищеца.

В исковата молба се твърди, че двамата ответници са работници по трудов договор в „Терем – Хан Крум“ ЕООД гр. *****. Първият от тях е главен инженер, а вторият е “заварчик-аргончик“, работещи по безсрочен трудов договор в предприятието. Освен заеманите длъжности по трудов договор, двамата ответници са и синдикални лидери, както следва: К. В. С. – на СО към ФНСО Българска армия, а А. Д. Т. – на СО към НС „Отбрана“ към Българската армия.

На 02.04.2026 год. част от списъчния състав на дружеството, около 80 работници и служители, напуснали самоволно работните си места в 10.00 часа преди обед и провели протестен митинг до 11.00 часа същия ден, на улицата пред главния портал до кръговото кръстовище.

На 03.04.2026 год. повторно около 80 души работници и служители от дружеството също самоволно напуснали работните си места и провели протестен митинг от 10.00 до 11.00 часа на кръговото кръстовище пред главния портал на дружеството.

На тези два протестни митинга присъствали и двамата ответници, в качеството им на работници по трудов договор и на синдикални лидери. Така проведените протестни митинги обективно са стачни действия за някакъв вид „стачка“ по чл. 11 от ЗУКТС, тъй като всички искания в т.нар. „протести“ са били свързани със трудовите и осигурителните права на работниците и разрешеният митинг е за един час.

Извършените действия по обявяването, започването и завършването на двете стачки на 02. и 03.04.2026 год. са незаконо-съобразни, поради което и самите стачки са незаконосъобразни.

За извършването на т.н. „митинг“ е издадена Заповед РД-3-386/31.03.2026 год. на кмета на Община *****, която заповед не е била доведена до знанието на работодателя. От съдържанието на тази заповед е видно, че разрешеният „митинг стачка“ е само един, който ще се проведе в периода на 02. – 17.04.2026 год.

Пред работодателя „Терем – Хан Крум“ ЕООД гр. *****, не са проведени непосредствени преговори и не са предявени писмени искания, имената на работниците и техните представители, съгласно чл. 3, ал. 1 и 2 от ЗУКТС.

Не е взето решение за обявяване на стачка, съгласно чл. 11, ал. 2 от ЗУКТС с обикновено мнозинство от работниците.

Не е уведомен писмено работодателят при условията на чл. 11, ал. 3 от ЗУКТС.

Не е подписано писмено споразумение по чл. 14 от ЗУКТС.

Нарушена е императивната забрана по чл. 16, т. 6 от ЗУКТС, тъй като стачкуващите работници и служители са в системата на Министерството на отбраната на Република България.

Проведената „стачка-митинг“ е само за еднократен акт на протест, а не за периодични действия. Налице е нарушаване на трудовото законодателство, като са провокирани работниците да извършат масова самоотлъчка от работа.

Тъй като произволно се тълкува и прилага ЗУКТС и Закона за събранията митингите и манифестациите, за ръководството на „Терем – Хан Крум“ ЕООД възникнал правният интерес да потърси намесата на съда за решаването на спора за законността на обявяването, провеждането и приключването на двете стачки на 02. и 03.04.2026 год. от двамата ответници по настоящото дело, в качеството им на работници в дружеството.

Затова работодателят моли съда, да постанови съдебно решение, с което да признае за установено по отношение на двамата ответници –К. В. С. и А. Д. Т., че обявяването, започването и завършването на двете стачки на 02. и 03.04. 2026 год. са незаконни, на основание чл. 17, ал.1, във вр. с чл. 3, ал. 1 , чл. 11, чл. 14 и чл. 16 от ЗУКТДС. Да бъдат осъдени двамата ответници да заплатят направените по делото съдебни и деловодни разноски. В съд.зас. ищецът поддържа иска.

Ответниците се явиха пред съда, като бяха упълномощили и адвокати да ги представляват.

От К. С., чрез адв. С. постъпи писмен отговор, в който оспорва исковата молба. Оспорва се допустимостта, защото не били налице стачни действия, нямало колективен трудов спор. За ищеца не бил налице правен интерес да оспорва законно проведен митинг. Изтъкват се отличителните черти на митинга и различията от стачката. Страните не са започвали преговори, не е взето решение за обявяване на стачка, работодателят не е уведомен писмено за това, защото такъв факт не съществува. За самия протест, който се окачествява в отговора като митинг, било издадено разрешение от кмета на Община ***** по реда на ЗСММ. С оглед на тези съображения се моли искът да бъде отхвърлен. В съд.зас. отговорът се поддържаше лично от ответника С. и в писмено становище на неговия адвокат.

Ответникът Т. се яви лично и с адв. Р. Ж. от гр. ***** . В съд.зас. искът беше оспорен по отношение на неговата допустимост и основателност по аналогични доводи с другия ответник. Не се оспорва това, че над 80 работници на посочените дати са протестирали недалеч от предприятието, като са го напуснали за времето от 10.00 часа, когато започва предиобедната почивка и в 10.45 са се завърнали на работните си места. Не били създадени пречки за работния процес за тези, които имало какво да вършат и останали на работа. Поставя се въпросът относно това дали искът трябва да бъде насочен

против всички протестиращи. Във второто съд.зас. адв. Ж. заяви, че безспорно предпоставките на чл. 3, чл. 11, ал. 2 и ал. 3 и чл. 14 от ЗУКТС липсват, защото според ответниците, не се касаело за стачка, а за митинг, който бил законно проведен. Моли се за решение, с което искът да бъде отхвърлен.

Съдът, като се запозна с представените по делото доказателства, като съобрази безспорните факти според изявленията на страните, установи следното:

Ответниците работят в ищцовото дружество „Терем Хан Крум“ ЕООД гр. ***** по безсрочни трудови договори. Двамата са синдикални лидери.

От началото на 2026 г. предприятието е имало затруднения с изплащането на работните заплати на работниците и служителите. Тази тема е била обсъждана от всички, като е имало и опасения дали заводът занапред ще има работа и поръчки за изпълнение. Тези въпроси са били разисквани на КСС на дружеството на 23.03.2026 г. и е било изпратено протестно писмо до министъра на отбраната и до изп. директор на „Терем холдинг“ ЕАД с искания за свикване и спешно провеждане на ССС на дружеството от група „Терем“.

На 30.03.2026 г. е било проведено ОС на СО на двата синдиката ФНСО – БА към КНСБ и НС „Отбрана“ към КТ „Подкрепа“. Присъствали са 84 синдикални членове, като общият им състав е 113 и той съвпада с броя на всички работещи в предприятието. Били са обсъждани предприетите досега действия от синдикатите във връзка с работните заплати и бъдещата работа. Било е взето решение още на 19.03.2026 г. да има протести на 01.04.2026 г., но това решение е прегласувано, защото на работниците е било отговорено от изп. директор на холдинга, че е насрочено ССС на 01.04.2026 г. Взето е решение при незадоволителен резултат от това събрание, протестите да започнат на 02.04.2026 г., като е взето единодушно решение протестите да бъдат на тревната площ на кръговото движение на главния път София – *****, до бензиностанция OMV, от 10.00 до 11.00 ч.

До кмета на Община ***** е отправено уведомление от двамата ответници, като организатори на протест, че от 02.04.2026 г. до 17.04.2026 г. работещите в „Терем Хан Крум“ ЕООД ***** ще протестираат всеки ден за времето от 10.00 до 11.00 часа на посоченото по-горе място. Митингите щели да се провеждат под мотото „Искаме незабавно изплащане на работните

заплати и яснота за бъдещето на дружеството“. Посочен е и маршрутът на митинга.

В тази връзка, със заповед № РД-3-386 от 31.03.2026 г. кметът на Община ***** е разрешил провеждането на митинга и е възложил контрола по изпълнението и спазването на обществения ред на ОД на МВР – *****. Задължени са и организаторите да спазват обществения ред и закона при провеждане на митинга.

На посочените дни – втори и трети април 2026 г., около 80 човека от списъчния състав на предприятието напускат неговата територия и пеша се отправят към мястото на митинга – кръговото движение на главния път София – ***** , в непосредствена близост до бензиностанция OMV в гр. ***** , недалеч от самото предприятие. И в двата дни двамата ответници са присъствали на митингите. Всички са напуснали в началото на сутрешната почивка, която е от 10.00 до 10.15 часа и са се върнали в 10.45 на територията на завода.

От разпита на свидетелите се установи, че в тези два дни присъствалите на митинга не са имали спешна работа, която да не може да почака и работният процес не е бил непрекъсваем. В този период е имало липса на части и протестиращите не са били заети с неотложна и спешна работа. След края на митинга всички се върнали на работните си места. Тези, които са работили и не са участвали в митинга, не са били затруднени от отсъствието на останалите в този период. Не се спори, че ответникът С. изпълнява ръководни функции в завода. Не се оспорва, че предприятието е част от военно-ремонтния холдинг „Терем“ на Република България, в системата на Министерство на отбраната.

При така установените факти, съдът прави следните изводи:

На първо място по допустимостта на иска съдът се произнесе в съдебно заседание. Искът е допустим, като възраженията за участие на всички протестиращи като ответници са неоснователни. Останалите възражения касаят материалните предпоставки за уважаване на иска и не са свързани с неговата допустимост.

Не се спори, че липсват предпоставките на чл. 3 и чл. 11 от ЗУКТС – не са отправяни писмени искания към работодателя, не са водени преговори, не е уведомяван работодателят 7 дни предварително, че работниците и

служителите ще преустановят изпълнението на трудовите си задължения за определен период от време.

По съществото на спора. При така установената фактическа обстановка, основният въпрос, по който страните спорят е свързан с това дали описаните по-горе действия на двамата ответници, както и на останалите участващи в протестите работници и служители, които не са страни по делото, е свързан с това как следва да се определят същите – като стачни действия или като митинг/протест.

Определението за стачни действия се извлича от разпоредбите на ЗУКТС – чл. 9, 10 и чл. 11, ал. 1, в които се говори за временно преустановяване на трудовите задължения и то когато не се постигне споразумение по чл. 3 или 4, т.е. когато има налице някакъв спор, касаещ трудовите и осигурителните правоотношения или жизненото равнище.

Т.е. съдът на първо място трябва да прецени дали между работодателя и работниците е имало някакъв спор, който да касае посочените правоотношения.

Съдът намира, че безспорно такъв спор е бил налице и той е свързан с това кога работодателят ще изплати работните заплати на работниците и служителите в пълен размер и как следва да се развива самото предприятие занапред, ще има ли достатъчно работа, която да осигури редовното изплащане на трудовите възнаграждения. Тези въпроси са били поставени от работещите и са отразени в протокола от ОС на 30.03.2026 г. Затова съдът намира, че е бил налице колективен трудов спор, който е станал и причина за реализираните протести на работниците.

Т.е. в случая безспорно има преустановяване на изпълнението на трудовите задължения от страна на всички, които се участвали в протеста, защото не се спори, че в процесните два дни всички е следвало да бъдат на работните си места по график. Безспорно е за съда освен това, че това преустановяване е било масово, че то е свързано с колективния трудов спор. Т.е. следва да се прави разлика между това дали се касае до обикновена самоотлъчка от работа, което е дисциплинарно нарушение или се касае до съзнателен протест, свързан с удовлетворяване на конкретни искания по изпълнението на трудовите договори.

Що се отнася до възражението, че за проведените протестни действия,

които могат да бъдат квалифицирани и като митинг, проведен законно, тъй като за него има разрешение от кмета на Община *****, съдът намира следното:

Законното провеждане на митинги не санира действията по преустановяване на трудовите задължения. Когато преустановяването на работния процес е свързано с масово събиране на хора на обществени места, то без съмнение тези митинги трябва да бъдат проведени според ЗСММ. В него режимът на провеждане е уведомителен, а не разрешителен и издаването на заповед на кмета не е условие за законност. Това, че кметът на Община ***** е издал заповед не прави митинга законен, а е само изявление, че според общинската администрация са налице законовите предпоставки за провеждане на митинга. Те са свързани с изискванията да има писмено волеизявление до кмета на общината за мястото, часа и датата на провеждане и за това кой организира събитието. В случая тези предпоставки са били налице. Но както вече съдът каза, това няма нищо общо с установяване на законността на действията, свързани с преустановяване на трудовите задължения – стачка. Действията покриват и двете, и законността им се преценява поотделно.

Никой не пречи на работниците да участват в митинги и събрания, но това тяхно право не ги освобождава от задължението да изпълняват трудовите си функции. Ако това става извън рамките на работното време, тези права са безспорни.

В случая никой не спори, че митингът се е провел в рамките на половин час и в двата дни, през работно време и в този период са били преустановени трудовите функции.

Без каквото и да било значение в случая е това, че работният процес е такъв, че той може да бъде прекъснат без това да влияе на изпълнението на трудовите функции на други работници. Важно е това, дали протестиращите е следвало по това време да бъдат на работните си места. А това безспорно е било така.

С оглед на тези изводи се оформя и крайният извод на съда, че осъществените от работниците протестни действия или митинг на втори и трети април 2026 г., са стачни действия.

В чл. 16 от ЗУКТС е посочено в кои случаи не се разрешава провеждането на стачни действия. Според т. 2 от същия, това е когато не са

спазени изискванията на чл. 3, чл. 11, ал. 2 и ал. 3 и чл. 14. От събраните по делото доказателства категорично се установява, че изискванията на чл. 3 и чл. 11, ал. 3 не са спазени – не са водени предварителни преговори с определените представители и работодателят не е бил уведомен писмено 7 дни преди провеждане на стачните действия. А това са едни от най-важните предпоставки на закона. Що се отнася до изпълнението на чл. 11, ал. 2 от закона, то според съда е било взето такова решение. Независимо от това, че работниците са квалифицирали действията си не като стачка, а като протест, то решение за преустановяване на работата е било взето със съответното мнозинство и именно това е същественото – какъв е характерът на самото решение.

Не е нарушена и разпоредбата на чл. 16, т. 6, предл. първо от закона. Съдът счита, че смисълът на закона е служители и работещи в определени сектори, свързани непосредствено със сигурността на гражданите и държавата, да нямат право на стачка. Това са самите веоннослужещи, натоварени с действията по отбраната на страната. Но работниците в ремонтен завод на военна техника не осъществяват подобни функции и затова те по начало имат право да стачкуват, при спазване на останалите изисквания на закона.

В заключение, съдът намира, че искът е основателен и следва да бъде уважен.

По разноските. Според изхода на делото разноски се дължат на ищцовата страна. Налице са доказателства за внесена държавна такса от 40,90 евро. Заявени са разноски за адвокатско възнаграждение. Липсват доказателства, че така договореното възнаграждение е заплатено в брой или по банков път. Затова следва да се присъдят разноските само за държавната такса.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по отношение на „Терем Хан Крум“ ЕООД гр. *****, представлявано от К.А.Д. – управител, К. В. С. – „главен инженер“ и А. Д. Т. – „заварчик-аргончик“, последните двама от гр. *****, работещи при ищеца „Терем Хан Крум“ ЕООД, със седалище и адрес на

управление гр. *****, ул. „Ал. Стамболийски“ № 31, ЕИК 125549851, че обявяването, започването и завършването на стачните действия, проведени на 02. и 03.04.2026 год., в периода от 10.15 часа до 10.45 часа, под формата на митинг/протест, са незаконни, на основание чл. 17, ал. 1, във вр. с чл. 3 и чл. 11, ал. 3 от ЗУКТС.

ОСЪЖДА, К. В. С. и А. Д. Т. ДА ЗАПЛАТЯТ на „Терем Хан Крум“ ЕООД гр. ***** сумата от 40,90 евро, направени по делото разноси – всеки по 20,45 евро.

Решението може да се обжалва, в двуседмичен срок от съобщаването му на страните, пред Апелативен съд – *****.

Съдия при Окръжен съд – *****: _____